

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/105/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623216672
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623216672.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M., v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. E. – Vrbica - Nábřežie, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. E. – Vrbica - Nábřežie a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. E. – G. - H., v konaní o návrhu navrhovateľky I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. E. – Vrbica – Nábřežie, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, takto

rozhodol:

I. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná sa o maloletú osobne starať v rovnakom rozsahu, akú starostlivosť vykonávajú rodičia a oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. I. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletej oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletej do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, spolu s údajmi o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach, súvisiacich s dočasným premiestnením maloletej.

III. Matka maloletej, F. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že výživné je povinná poukazovať ÚPSVaR Liptovský Mikuláš do plnoletosti maloletého dieťaťa.

IV. Otec maloletej, A. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že výživné je povinný poukazovať ÚPSVaR Liptovský Mikuláš do plnoletosti maloletého dieťaťa.

V. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, orgán sociálnoprávnej ochrany detí je povinný raz za 6 mesiacov, vždy k 31.12. a k 01.07. príslušného kalendárneho roka podať správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu ku kvalite náhradnej osobnej starostlivosti a ku skutočnosti, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22.11.2023 podala navrhovateľka – stará matka maloletej návrh na zverenie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že maloleť A. od narodenia býva u nej v domácnosti. Od malička sa o ňu starať, vodila ju do materskej školy, do základnej školy. Vybudovali si medzi sebou blízky hlboký citový vzťah. Rodičia maloletej zijú dočasne v Anglicku, vnučka je momentálne u nej, o ktorú sa teraz starať výlučne sama. Maloleť je veľmi na ňu naviazaná. Má záujem sa starať o vnučku naďalej a chce jej zabezpečiť dobré rodinné zázemie.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 28.11.2023, č. k. 20P/105/2023-12, ustanovil maloletej za kolízneho opatrovníka na jej zastupovanie v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

3. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky a otca maloletej, ktorí sa na pojednávaní nezúčastnili a svoju neúčast písomne ospravedlnili. Otec aj matka súhlasili s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti, nakoľko sa aktuálne zdržiavajú v Anglicku a vyjadrili obaja súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Na pojednávaní dňa 10.01.2024 navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu a ďalej uviedla, že návrh podala preto, lebo vnučka býva so ňou stále, rodičia sú v Anglicku, odišli tam, lebo nevesta tam má aj chorú mamu, tak sa o ňu starajú, plánujú sa v marci 2024 vrátiť, ale aj keď sú na Slovensku o Peťku sa starať ona. Od malička sa starať o Peťku. Už aj keď sa narodila, tak najprv otec aj s jej mamou bývali s nimi v domácnosti. Mama Peťky bola nepľnoletá, ona jej pomáhala so starostlivosťou. Keď aj odišli bývať cez ulicu, že mali svoje bývanie, tak A. ostala pri nich. Spoločne so zosnulým manželom ju vychovávali, starali sa o ňu. Aj k lekárovi chodí s ňou ona, keď je chorá, takisto jej pripravuje veci do školy, robí s ňou aj domáce úlohy. Chodí aj do komunitného centra, kde sa troška poučí, aj pani učiteľka ju chváli, že sa polepšila. Bola aj v Anglicku s rodičmi, lebo stala sa taká situácia, že keď prišla raz zo školy, tak starkého našla mŕtveho, preto navrhovateľka chcela, aby sa z toho trošku spamätala, tak poprosila rodičov, či by ju nezobrali do Anglicka, že by tam trošku zabudla na túto situáciu, ale ona keď tam aj bola, stále odtiaľ vyvolávala, že chce ísť naspäť a tak ju potom aj doniesli späť. Navrhovateľka uviedla, že jej pripravuje aj desiate, kupuje oblečenie, rodičia jej posielajú 60,- eur - prídavky a ona si potom za to niečo kúpi. Obedy jej varí ona, na obedy v škole nechodí. Navrhovateľka uviedla, že mala pracovnú dobu na plný úväzok na dobu neurčitú, teraz má kratšiu. V týždni má tak 3 zmeny, mala ranné aj poobedné, teraz bude mať už len ranné, ranná Zmena je od 6.00 hod. do 14.00 hod. alebo do 13.00 hod., podľa rozpisu, aby bola potom doma, keď A. príde zo školy. Pokiaľ má informácie, tak rodičia nepracujú v Anglicku, sú tam viac-menej ohľadom nevestinej mamy. Navrhovateľka uviedla, že príjem má mesačne okolo 650,- eur, keď mala nadčasy, tak aj 700,- eur, ale teraz tak skôr 650,- eur.

4. Na pojednávaní dňa 10.01.2024 súd vypočul aj maloletú A., ktorá uviedla, že býva pri starkej. Tam jej je dobre. Chodí do školy na Nábřeží, do 4. ročníka. Do školy ju vozí teta na aute a zo školy ide aj sama pešo domov. Do družiny nechodí, ani na obedy, doma varí starká. Ďalej uviedla, že takto u starkej je už dlho, nevie ale koľko. Keď bývala s rodičmi, tak to bolo tak, že od starkej bývali cez chodu v tej istej bytovke. Už vtedy veľa bola pri nej. V Anglicku pri rodičoch bola, ale nechcela tam byť, ťahalo ju to za starkou. Tu jej je lepšie. Nechcela by sa vrátiť do Anglicka. Keď rodičia sú na Slovensku, je aj s nimi, ale býva pri starkej. Starká chodí na zmenky do roboty. Keď má doobedku, tak je tam tak do 12:00 hod., alebo do 13:00 hod. a keď poobedku, tak do večera. Ona je zatiaľ pri tete, ona ju aj vozí na aute do školy. Po škole sa tam pri nej baví, ona má deti, jedno má 8 rokov a ďalšie 4 roky a potom ešte menšie. Potom je už so starkou doma.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 10.01.2024 uviedol, že je chvályhodné, že stará matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú, pokiaľ sú rodičia v cudzine, avšak títo tam nie sú za účelom vykonávania zamestnania a prichádzajú na Slovensko na určitý čas v roku, na 2 – 6 mesiacov, kedy na ich strane nie sú žiadne prekážky, aby nemohli vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, takže z pohľadu kolízneho opatrovníka nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, maloletej A. a oboznámením sa s listinnými dokazmi, založenými v spise, a to najmä návrhom, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 01.12.2023, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 05.12.2023, potvrdením zamestnávateľa navrhovateľky o mzde zo dňa 15.12.2023, správou z prešetrenia pomerov zo dňa 29.12.2023, ako aj ostatnými listinami založenými v spise, ako aj s pripojeným spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/105/2017, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový stav:

7. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/105/2017 mal súd preukázané, že manželstvo rodičov maloletej bolo rozsudkom zo dňa 07.02.2018, sp. zn. 9P/105/2017 rozvedené a maloletá A. bola spolu s bratom A. B., nar. XX.XX.XXXX zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch. Výživné určené nebolo.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 01.12.2023 mal súd preukázané, že matka je poberateľkou prídavku na 4 deti spolu vo výške 240,- eur a poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 345,20 eur a otec je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, pričom poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 185,- eur.

9. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 05.12.2023 mal súd preukázané, že matka ani otec nie sú poberateľmi dávok nemocenského poistenia, dávok v nezamestnanosti ani dávok dôchodkového poistenia. Navrhovateľka poberala dávky nemocenského poistenia v období od 25.10.2023 do 31.10.2023 vo výške 51,90 eur. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky – obchodnej spoločnosti TESCO STORES SK, a.s., so sídlom Cesta na Senec 2, Bratislava, IČO: 31 321 828 zo dňa 15.12.2023 mal súd preukázané, že čistá priemerná mzda navrhovateľky za obdobie od decembra 2022 do novembra 2023 bola vo výške 531,87 eur.

10. Zo správy zo zisťovania pomerov v rodine maloletej, vypracovanej kolíznym opatrovníkom dňa 29.12.2023, mal súd preukázané, že stará matka býva v mestskom dvojizbovom nájomnom byte. Byt je zariadený účelne potrebným nábytkom. Domačnosť v čase šetrenia dňa 18.12.2023 bola uprataná a hygiena na veľmi dobrej úrovni. Maloletá údajne spaťva so starou matkou v obývací kôfke na rozťahovacom gauči. V čase šetrenia sa v domačnosti nenachádzali žiadne hračky či hry primerane jej veku. Stará matka uviedla, že všetky údaje vyhodili, pretože už nie je malá. Pracovníkom úradu ukázala ako oblečenie pre maloletú - zavesenú dlhú krémovú bundu a čierne polocizmy. Maloletá v tom čase bola v škole. Stará matka uviedla, že pravidelne hradí 130 eur mesačne za nájom, 100 eur za elektrinu, 15 eur za satelit, 15 eur za internet, 20 eur za vodu (dobiťacia karta). Ďalšie výdavky uviedla ako bežné za stravu, drogeriu a podobne. Podľa vyjadrenia starej matky maloletá A. školskú jedáleň nenavštevuje, rovnako ako školský klub detí. Údajne navštevuje komunitné centrum. Mesačný príjem starej matky tvorí približne 600 eur netto, prípadne 750 eur, ak má v mesiaci odpracovaný nadčas. Zamestnaná je ako upratovacia v obchodnom reťazci Tesco. Približne 6 mesiacov pred podaním návrhu na súd požiadala zamestnávateľa o úpravu pracovného času, tak aby sa mohla venovať maloletej A.. Ďalšie príjmy neuviedla. Dňa 15.12.2023 bol vykonaný pohovor na úrade so starou matkou a maloletou A.. Stará matka nám uviedla, že ešte v čase narodenia maloletej A. podala návrh na súd na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa jej slov sa o maloletú A. starať od jej narodenia. Rodičia maloletej sa rozvedli a matka sa odsťahovala do Veľkej Británie. V čase keď maloletá mala 9 rokov bývala s matkou v zahraničí, ale údajne tam nechcela zotrvať a vrátila sa na Slovensko. Podľa vyjadrenia starej matky sú na seba zvyknutí. Stará matka uviedla, že matka maloletej je vo Veľkej Británii približne 7 – 8 mesiacov a otec maloletej od novembra 2023. Údajne si tam hľadajú zamestnania, no v čase rozhovoru so starou matkou rodičia neboli zamestnaní. Podľa vyjadrenia starej matky sú rodičia s maloletou v kontakte a chcú sa vrátiť na územie Slovenskej republiky, kedy presne uviesť nevedela. Dňa 15.12.2023 bol vykonaný rozhovor aj s maloletou A.. Petronela uviedla, že navštevuje 4. ročník ZŠ Dr. Aurela Stodolu v Liptovskom Mikuláši. Údajne je v škole spokojná, najradšej má slovenský jazyk a najmenej má rada matematiku. Kružky nenavštevuje. Na rodičovské združenia chodievala stará matka. Maloletá A. uviedla, že u matky vo Veľkej Británii bola približne 6 mesiacov, chodievala tam do školy kde sa jej podľa jej slov páčilo, ale nakoniec sa vrátila k starej mame. Pri otázke či by sa tam ešte vrátila, uviedla, že nie a pokrútila hlavou. Pri ďalšej otázke, či by chcela, aby sa vrátili rodičia uviedla, že áno, toho času je vo Veľkej Británii aj jej brat A., nar. XX.XX.XXXX s ktorým je v dennom kontakte. Presťahovanie a sociálne pomery na strane rodičov nebolo možné vzhľadom k tomu, že do času pojednávania sa nebudú zdržiavať na území Slovenskej republiky.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

16. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní, vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov

na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

21. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

22. Podľa 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, po spoľahlivom preukázaní skutkového stavu, súd vyhovel návrhu starej matky maloletej A. B. na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože návrh považuje za dôvodný. Navrhovateľka aktuálne vo výlučnej miere zabezpečuje osobnú starostlivosť maloletej. V konaní bolo preukázané, že rodičia maloletej sa zdržiavajú v zahraničí, vo Veľkej Británii. Matka maloletej od 9. roku veku maloletej (maloletá v roku 2024 dovŕši 12 rokov veku) a otec odišiel v novembri 2023. Napriek tomu, že rodičia maloletej sú rozvedení a na čas po rozvode manželstva sa dohodli, že budú vykonávať striedavú osobnú starostlivosť o maloletú v týždňových intervaloch, bolo preukázané, že aktuálne ani jeden z nich starostlivosť maloletej neposkytuje z objektívnych dôvodov, keď sa obaja rodičia zdržujú na území iného štátu. Maloletú A. zanechali v opatere starej matky. Bolo preukázané, že navrhovateľka žije vo vyhovujúcich bytových podmienkach, prostredie je pre maloletú vhodné a navrhovateľka je pre maloletú najbližšou rodinou. V domácnosti navrhovateľky žije maloletá už dlhší čas a je na toto prostredie zvyknutá. Navrhovateľka má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života zaručuje, že náhradná osobná starostlivosť bude vykonávaná v záujme maloletej A.. Navrhovateľka je hmotne zabezpečená, je riadne zamestnaná, zo zamestnania jej plynie pravidelný mesačný príjem vo výške podľa potvrdenia zamestnávateľa 531,87 eur. Mesačné náklady spojené s bývaním vyčíslila navrhovateľka na sumu 280 eur, pričom zvyšok financií z príjmu spotrebuje na stravu, hygienické potreby a ošatenie. Rodičia maloletej poskytujú približne 60 eur mesačne, čo prenecháva maloletej, aby si niečo kúpila podľa jej potrieb.

26. Matka aj otec písomne súdu uviedli, že pojednávania sa nemôžu zúčastniť, nakoľko ich synovi vypršala platnosť cestovného pasu a do termínu pojednávania nestihli vybaviť nový pas. Bez maloletého

syna nemohli vycestovať na Slovensko. Obaja súdu predložili písomný súhlas so zverením maloletej A. do starostlivosti starej matky. Podľa vyjadrenia starej matky majú rodičia na Slovensko prísť niekedy v marci, ale nevedela uviesť kedy presne a na aký dlhý čas. Aj napriek nesúhlasu kolízneho opatrovníka so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na takéto rozhodnutie, keďže v danom prípade záujem maloletého dieťaťa vyžaduje jeho zverenie do starostlivosti inej osoby než rodiča. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia síce sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletú A., avšak matka sa už dlhodobo (minimálne od veku 9. rokov maloletej) zdržuje na území Veľkej Británie a otec odišiel do uvedeného štátu v novembri 2023. Pokiaľ by stará matka nezabezpečovala maloletej starostlivosť, maloletá by sa minimálne od odchodu otca do Veľkej Británie ocitla bez akejkoľvek starostlivosti. Hoci by sa mohlo javiť, že rodičia ponechali maloletú v starostlivosti starej matky z vypočítavosti a ľahostajne, súd mal preukázané a vyplynulo to aj z výpovede samotnej maloletej, že sa táto pokúšala žiť s mamou vo Veľkej Británii, navštevovala tu aj školské zariadenie, avšak na toto prostredie si nezvykla a chcela sa vrátiť na Slovensko. Aj pokiaľ by sa rodičia maloletej nezdržovali vo Veľkej Británii za účelom zárobku, z dokazovania vyplynulo, že sa tu nachádzajú, aby poskytl pomoc v starobe a chorobe matke matky maloletej. Aj takýto dôvod je potrebné vziať do úvahy ako objektívny dôvod toho, prečo nemôže minimálne matka zabezpečovať starostlivosť o maloletú A.. Keď navyše sa pokúšala maloletú socializovať v tomto prostredí, avšak maloletá si ani po pol roku nedokázala na toto prostredie zvyknúť a chcela sa vrátiť na Slovensko. Nebolo by v záujme maloletej nasilu ju vsadiť do prostredia, kde sa zdržujú jej rodičia, keď jej toto prostredie nie je blízke a necíti sa v ňom komfortne. Účelové konanie vo vzťahu k maloletej zo strany rodičov súd tiež nevzhliadol a to z dôvodu, že sa riadne starajú o syna A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý s nimi žije vo Veľkej Británii. Maloletá A. sa sama rozhodla, že nechce žiť vo Veľkej Británii, preto starostlivosť o ňu prevzala stará matka. Súd ustálil, že za uvedených okolností je jednoznačne v záujme maloletej A., aby boli jej pomery zastabilizované tak, že bude zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Uvedené je umocnené tým, že ani jeden z rodičov sa aktuálne nenachádza na území Slovenskej republiky a v prípade potreby určitých neodkladných úkonov zo strany zákonného zástupcu dieťaťa, ako je napr. súhlas s poskytnutím neodkladnej zdravotnej starostlivosti, prípadne iné záležitosti na strane maloletého dieťaťa, pri ktorých môže nastať nebezpečenstvo z omeškania, by nastala situácia, kedy by nebolo možné včas zabezpečiť súhlas, resp. nesúhlas zákonného zástupcu maloletej. Na strane navrhovateľky súd nevzhliadol účelovosť návrhu, keď je táto riadne zamestnaná, zabezpečuje si pravidelný príjem a o maloletú sa vzorne stará. Súd vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti konštatuje, že v konaní boli zistené dôvody, na základe ktorých je možné konštatovať, že osobnú, rodičovskú starostlivosť o maloletú je potrebné riešiť náhradným inštitútom náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe uvedených skutočností súd návrhu navrhovateľky vyhovel a maloletú zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože je to v jej najlepšom záujme. Súčasne bola uložená povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš predkladať súdu dvakrát ročne správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého. Rozhodnutie súdu vychádza z aktuálnej situácie maloletej. Pokiaľ by však nastala situácia, že rodičia začnú zabezpečovať starostlivosť o maloletú (napr. po ich príchode na Slovensko v marci 2024), pominú dôvody, pre ktoré bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

27. Vo vzťahu ku vyživovacej povinnosti súd určil rozsah vyživovacej povinnosti matky voči maloletemu vo výške minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky sa stáva príjmom výživného Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v obvode ktorého má maloletá svoje obvyklé bydlisko. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z toho, že matka je poberateľkou prídavku na štyri maloleté deti a poberateľka rodičovského príspevku. Iný príjem súdu nebol známy. Z dokazovania vyplynulo, že v zahraničí nepracuje, stará sa o svoju matku. Neboli na strane matky zistené také možnosti a schopnosti, ktoré by umožňovali určiť vyššie výživné. Rovnako momentálne pomery otca neumožňujú určiť vyššie výživné, iba zákonom stanovené minimálne výživné, nakoľko otec je príjemcom dávky v hmotnej núdzi a iný jeho príjem zistený nebol.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.